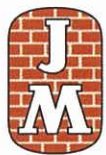

TÄVLINGSPROGRAM

silo IV
ERIKSBERG GÖTEBORG

Inbjudan

JM AB (tävlingsarrangören) inbjuder i samverkan med Stadsbyggnadskontoret i Göteborgs stad till arkitekttävling om bostäder som ersättning för Silo IV på Eriksberg. Inbjudna arkitekter är Malmström & Edström Arkitektkontor genom Christer Malmström, Nyréns Arkitektkontor AB genom Johan Nyrén, Qpg AB genom Anders Eloff, Semrén & Månsson Arkitektkontor AB genom Magnus Månsson samt White Arkitekter AB genom Ulla Antonsson och Matthias Lind.

Tävlingens syfte

Den stora silobyggnaden väster om Juvelkvarnen på Eriksbergs före detta varvsområde står efter att området omvandlats till bostadsområde utan användning. Syftet med arkitekttävlingen är att finna en lämplig utformning av en ny byggnad som värdig ersättare för silobyggnaden. Byggnadskomplexet med silon och kvarnen är tillsammans med kvarnbyggnaden intill ett av stadens viktiga landmärken.

Bakgrund

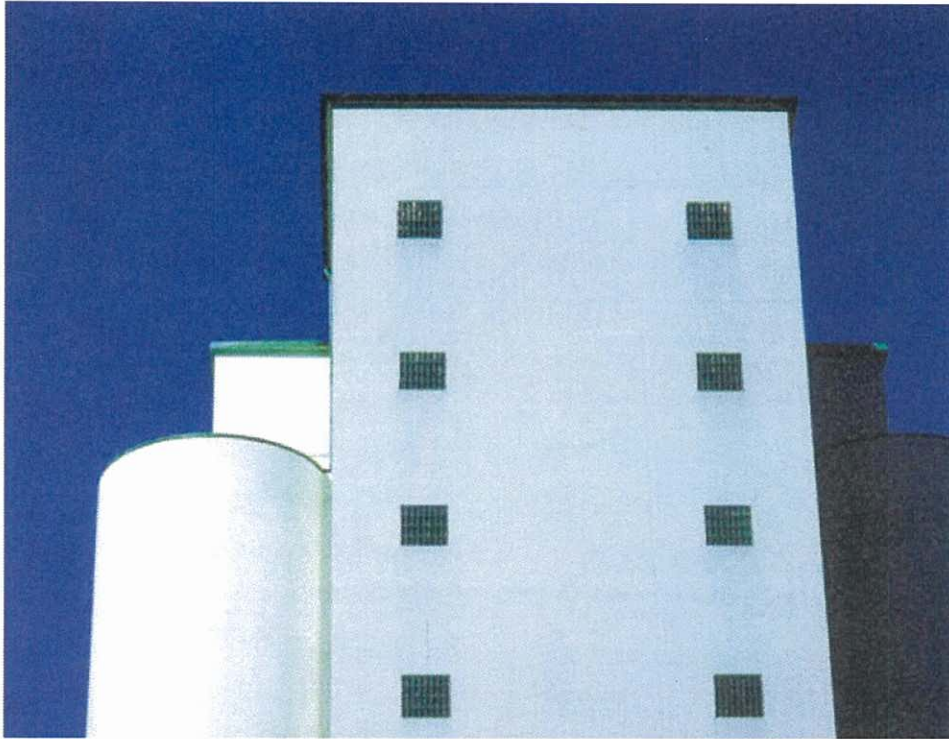
Eriksberg och Norra Älvstranden i Göteborg genomgår en mycket spännande utveckling. Norr om Östra Eriksbergsgatan pågår för närvarande en omfattande omvandling av ett gammalt industriområde till bostäder. Juvelkvarnen, uppförd 1914, byggs nu om till bostäder av JM AB och har bra förutsättningar att bli ett av Göteborgs mest attraktiva områden. Kooperativa förbundets dotterföretag Tre Lejon har ägt anläggningen sedan 1925. Verksamheten expanderade under efterkrigstiden och nya byggnader tillkom i olika etapper. 1950 uppgick antalet anställda vid kvarnen till ca 140 personer. Namnet "Juvelkvarnen" fick anläggningen 1990. Kvarnen stängdes i maj 2001 då all verksamhet upphörde. Juvelkvarnen är kulturhistoriskt värdefull och finns med i kommunens bevaringsprogram. Merparten av de äldre kvarnbyggnaderna kommer att bevaras. De moderna bostäderna uppförs på temat Ware House Living. Ett detaljplanearbete pågår för området mellan Östra Eriksbergsgatan och Säterigatan. Syftet med den nya detaljplanen är att skapa möjligheter för en överdäckning av Hamnbanan inom en sträcka av ca 300 meter och ge byggrätt för ca 600 lägenheter med skilda upplåtelseformer och på så vis knyta Eriksbergsområdet till stadsdelen Lundby norr om Säterigatan.. En samrådshandling för detaljplan har utarbetats och finns tillgänglig via Stadsbyggnadskontorets hemsida www.stadsbyggnad.goteborg.se

Väster om kvarnbyggnaden, vid foten av Bratteråsberget ligger Silo IV, som ritades 1950-1951 av arkitekten Olof Thunström vid KF's arkitektkontor och byggdes helt i betong i funktionalistisk anda. Silobyggnaden är 39 meter hög, 21x21 meter i plan och med en volym av 12 000 kbm – motsvarande 10 000 ton spannmål eller 250 lastbilstransporter. Den innehåller 16 cylindriska celler med en diameter på vardera ca 5 m samt ett elevatortorn i elva våningar. Silon

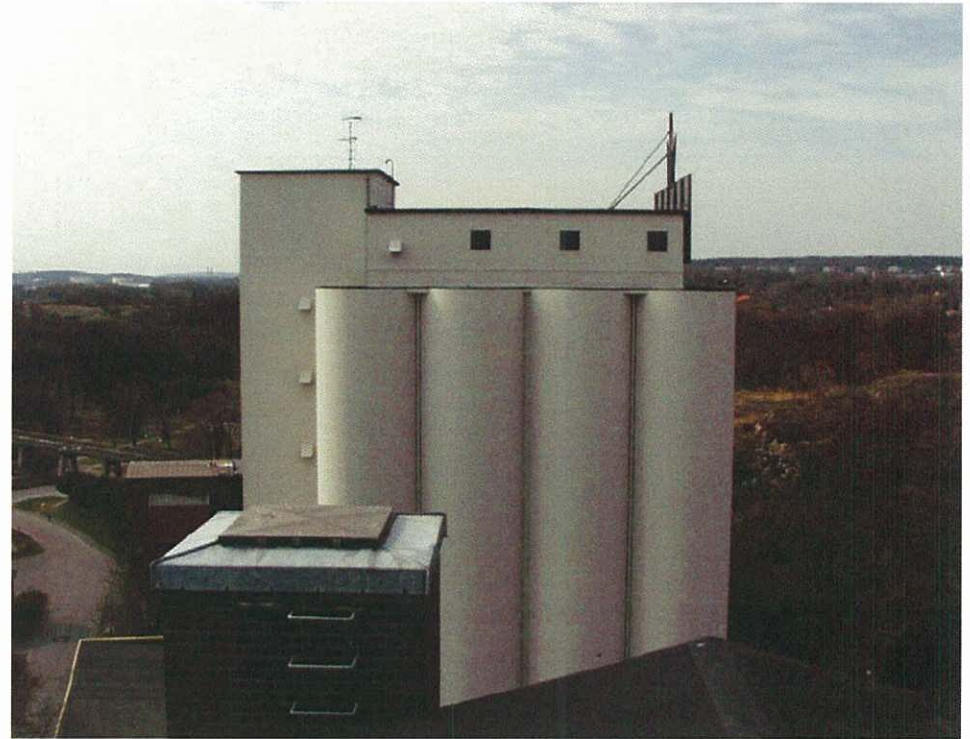
är sedan 1996 vitputsad. Byggnaden utgör ett karaktäristiskt inslag i stadsbilden och kvarnmiljön. KF Fastigheter hyr idag ut Silo IV till Jordbruksverket som använder byggnaden för spannmålslagring. JM och KF Fastigheter har ingått ett avtal där avsikten är att JM blir ensam ägare. JM bygger idag ett unikt bostadsrättsområde som skulle störas av lastbilstransporter, tömning/fyllning av silon, stora dammoln och risk för dammexplosioner. Verksamheten kommer bland annat därför att upphöra när kvarnbyggnaden tas i bruk för bostadsändamål.

En ombyggnad av befintlig silobyggnad till annan verksamhet skulle inte bara innebära stora investeringar, utan också mycket stora ingrepp på fasaden och en märkbart förändrad arkitektur. Silon skulle därmed inte bevara sin unika utformning.

På grund av silons utformning skulle eventuella bostäder inte heller motsvara dagens krav på kvalitet och storlek. En ny användning skulle även innebära att man blev tvungen att tilläggsisolera byggnaden vilket också skulle innebära ett ingrepp på den arkitektoniska utformningen. Alternativet skulle vara att lämna silon tom med syftet att bevara ett minnesmärke. Detta

förslag saknar i dagsläget helt finansiering då även ett bevarande skulle kosta betydande belopp i reparation och underhåll för att säkerställa byggnaden långsiktigt. Tävlingsarrangören vill därför pröva att ersätta Silon med en ny byggnad – ett nytt landmärke. Den nya byggnaden skulle bibehålla många av silons egenskaper. Volymen, känslan och profilen i Göteborgs skyline skulle kunna återskapas.

Tävlingsområde

Tävlingsområdet utgörs i princip av den yta som täcks av befintlig Siloanläggning. I pågående planarbete planeras en körbar väg mellan berget och Silon. Om Silon rivs är det lämpligt att bredda denna yta något varför den nya byggnaden skall placeras något längre österut (se karta). Områdets östra gräns är vald med tanke på en siktlinje genom det nya bostadsområdet ner mot Maskinhallen och Hotell 11. Syftet är att en ny delplan skall utarbetas med det vinnande förslaget som grund varför det i övrigt står förslagsställaren fritt att utforma byggnaden i såväl plan som höjdded inom planområdet. Exakt avgränsning av planområdet framgår bilagda kartor i tävlingshandlingarna.

Tävlingsuppgiften

Som grund för ett ställningstagande om eventuell rivning av Silo IV vill tävlingsarrangören studera vilka kvaliteter en helt ny byggnad på platsen skulle kunna erbjuda. Vi vill med tävlingen stimulera till att finna nya lösningar på bostadshus i före detta industrimiljöer. Den nya byggnaden bör – i likhet med den gamla silobyggnaden – fungera som landmärke i området. Detta landmärke bör inte se ut som ett bostadshus men skall samtidigt erbjuda ett modernt och högkvalitativt boende. Uppgiften är således, utöver att gestalta själva byggnaden, även att ta fram bra och attraktiva lägenheter med den gamla Silon som inspirationskälla. Ev kan ett av förslagsställarna ”konstruerat

industriminne” bilda utgångspunkt för gestaltungsarbetet. Förslagsställarna bör ge en konstnärligt tolkning av frågan: ”hur ersätter man ett industriminne?”. Kan en ny byggnad förmedla en berättelse om platsen? Om den gamla industrimiljön? Byggnaden är mycket utsatt för väder och vind genom sin placering. Material och byggnadsteknik skall väljas även med hänsyn till detta.

Tävlingstekniska bestämmelser

Tävlingsarrangör är JM AB i samarbete med Göteborgs stad. Tävlingsförslag skall vara utfört på svenska. Tävlingsförslagen kommer att bedömas av en jury bestående av:

Stadsbyggnadskontoret genom Jöran Bellman och Anders Svensson
 JM AB genom Lars Redig och Johan Lundborg
 Sveriges Arkitekter genom representant som utses under sommaren.

Tävlingsfunktionär är JM AB genom Karin Henström

Tävlingshandlingarna utgörs av detta program samt digitalt kart- och bildmaterial samt modellplatta i skala 1:400 som distribueras av tävlingsfunktionären. Stadsbyggnadskontoret har upphovsrätten till utlämnat digitalt material som endast får användas för denna tävlingsuppgift.

Eventuella klarlägganden eller kompletterande uppgifter kan begäras per e-post eller genom skrivelse insänd i kuvert märkt "Tävlingsfråga Silo IV" adresserat till tävlingsfunktionären senast den 21 september. Uppge adress eller mailadress. Svar på tävlingsfrågor kommer att sändas ut till samtliga tävlande senast den 1 oktober.

Tävlingsförslaget skall redovisa följande på max fyra planscher i format liggande A1:

Analys i text och/eller bilder av platsen och förutsättningarna

Beskrivning av förslagets bärande idé

Situationsplan i skala 1:400 som visar byggnadens relation till närområdet.

Representativa planer, fasader och sektioner i skala 1:200

Eventuella detaljer på såväl mark som hus redovisas i valfri skala.

Minst två perspektivbilder från Söder baserad på bilagda foton samt valfritt antal perspektivbilder från andra vinklar som visar den nya byggnaden i stadslandskapet.

Modell 1:400 utförd på utlämnad modellplatta avsedd att placeras in i den stora Älvstrandsmodellen i samband med juryarbetet.

Utöver presentationen på A1-planscher ska tävlingsförslagets huvuddrag redovisas max fyra A3-sidor i liggande format som skall vara en exakt nedförminskning av planscherna till halv skala. Förslaget i sin helhet skall även finnas tillgängligt som pdf-fil.

Inlämning

Tävlingsförslag skall vara inlämnat till allmän befordran senast 2007-10-12 adresserat till tävlingsfunktionären (adress: JM AB att. Karin Henström, Gårdatorget 2, 412 50 Göteborg eller inlämnat direkt till denne senast 2007-10-12.

Tävlingsförslaget skall vara anonymt. Samtliga handlingar skall vara försedda med motto. OBS allt inlämnat digitalt material, t ex pdf-filer, CD, skall vara raderat på spårbar information. Förslaget skall åtföljas av ett förseglat ogenomskinligt kuvert, märkt med "Namnsedel" och förslagets motto. Detta kuvert skall innehålla uppgifter om namn på förslagsställaren och ev medarbetare samt adress till vilken obelönat förslag skall återsändas. Kvitto utvisande inlämningsdag samt förslagets motto skall samtidigt översändas separat till tävlingsfunktionären. På detta kvitto skall även anges ett telefonnummer där kontakt kan nås med förslagsställaren under bevarad anonymitet i det fall att tävlingsförslaget inte kommit fram.

Efter inlämning kommer förslagen att ställas ut för allmänheten och bedömas av juryn. Bedömningen bedöms kunna ske under oktober och november 2007.

Arvode

Varje förslagsställare erhåller ett arvode av 150 000 kronor exkl moms efter komplett inlämnat förslag.

Äganderätt och upphovsrätt

Tävlingsarrangören innehar den materiella äganderätten till inlämnade tävlingsförslag. Förslagsställare har dock rätt att byta ut originalförslag mot kopia eller annan avbildning. Förslagsställaren innehar den konstnärliga upphovsrätten och behåller nyttjanderätten till sina förslag. Direkt utnyttjande av förslag, helt eller i väsentliga delar, kan

ske först efter avtal med förslagsställaren. Tävlingsarrangören avser – under förutsättning att förslaget kommer till genomförande – att anlita vinnande förslagsställare för uppdrag att utveckla och bearbeta sitt förslag utifrån juryns rekommendationer samt övriga önskemål och krav beställare och myndigheter kan komma att ställa under projektets fortsatta gång. Utöver detta projekteringsuppdrag och överenskommet arvode betalas inga prispengar ut. Finner arrangören skäl att frågå juryns rekommendation skall samråd ske med Sveriges Arkitekter. Om detaljplan nekas, eller om vinnaren ett år efter det att detaljplan antagits ännu inte engagerats för projekteringsuppdraget, tillkommer det denne en ytterligare ersättning motsvarande tävlingsarvodet.

Publicering

Tävlingsjuryns utlåtande kommer att tillsändas samtliga tävlande senast tre veckor efter att tävlingens resultat offentliggjorts. All publicering av tävlingsförslag efter avslutad tävling kommer att ske med angivande av förslagsställarens namn. JM AB, Göteborgs stad samt Sveriges Arkitekter äger rätt att publicera samtliga tävlingsförslag på sina hemsidor.

Tävlingsförslagets godkännande

Detta program är upprättat i enlighet med "Regler för svenska tävlingar inom arkitekternas, ingenjörernas, och konstnärernas verksamhetsfält" samt Sveriges Arkitekters råd och anvisningar. Regler och anvisningar gäller om inte programmet anger annat. Program och bilagor är godkända av juryns ledamöter, vilka svarar för tävlingens genomförande. Ur tävlingsteknisk synpunkt är programmet granskat och godkänt för de tävlande av Sveriges Arkitekter.

